

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18542

Θέμα 164^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 450-468**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. Οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισεν νόμους,
οὐδέ σθένειν τοσοῦτον ὥοιμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἄγραπτα κάσφαλή θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε
ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.
Τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν· θανουμένη γὰρ ἐξήδη, τί δ' οὔ; 460
κεῖ μὴ σὺ προῦκήρυξας. Εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὐτ' ἐγὼ λέγω·
ὄστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν ὡς ἐγὼ κακοῖς
ζῆ, πῶς ὄδ' οὐχὶ κατθανῶν κέρδος φέρει;
Οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν 465
παρ' οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ' ἂν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἠνσχόμην νέκυν,
κείνοις ἂν ἤλγουν· τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ... τὴν δίκην δώσειν·****(Μονάδες 30)**

(Ναι) γιατί δεν ήταν ο Δίας αυτός που διακήρυξε σε μένα αυτά, ούτε η Δίκη η συγκάτοικος των θεών του Κάτω Κόσμου (που κατοικεί μαζί με τους θεούς του Κάτω Κόσμου) ὅρισε τέτοιους νόμους ανάμεσα στους ανθρώπους, ούτε μπορούσα να

φανταστώ ότι οι δικές σου διακηρύξεις έχουν τέτοια δύναμη ώστε να μπορείς εσύ, αν και θνητός, να ξεπεράσεις τους άγραφους και απαρασάλευτους νόμους των θεών. Γιατί αυτοί (οι νόμοι) βέβαια δεν υπάρχουν σήμερα και χθες, αλλά έχουν αιώνια ισχύ, και κανείς δεν γνωρίζει από πότε παρουσιάστηκαν (γιατί δεν έχουν βέβαια ισχύ αυτοί σήμερα και χθες, αλλά αιώνια, και κανείς δεν γνωρίζει από πότε παρουσιάστηκαν). Γι' αυτούς (τους νόμους) εγώ δεν σκόπευα, επειδή φοβήθηκα τη διάθεση κάποιου ανθρώπου (από φόβο για την αλαζονεία κανενός ανθρώπου), να τιμωρηθώ μπροστά στους θεούς'

2. Να εντοπίσετε στο παρακάτω κείμενο δύο ανακρίβειες και στη θέση τους να γράψετε το σωστό.

Ο Σοφοκλής αποτέλεσε πρότυπο ολοκληρωμένου πολίτη των κλασικών χρόνων λόγω των σωματικών του προσόντων, της πνευματικής και ψυχικής του καλλιέργειας. Υπηρέτησε την πατρίδα του πολεμώντας στη ναυμαχία της Σαλαμίνας. Έλαβε μέρος σε τριάντα περίπου δραματικούς αγώνες, παίρνοντας περισσότερα από είκοσι πρώτα βραβεία. Από τα έργα του σώθηκαν ακέραια μόνο τα εξής επτά: *Αΐας, Έλένη, Τραχίνιαι, Οιδίπους Τύραννος, Ηλέκτρα, Φιλοκτήτης και Οιδίπους επί Κολωνῶν*.

(Μονάδες 10)

α) Ο Σοφοκλής έλαβε μέρος στον εορτασμό της νίκης για τη ναυμαχία της Σαλαμίνας (δεν συμμετείχε σε αυτή).

β) Από τα 123 **δράματά** του σώθηκαν **ακέραια μόνον επτά** και ένα μέρος από το σατυρικό δράμα *Ίχνευταί*. Από τις **τραγωδίες** που σώθηκαν αρχαιότερη είναι ο *Αΐας* ακολουθούν: *Άντιγόνη, Τραχίνιαι, Οιδίπους Τύραννος, Ηλέκτρα, Φιλοκτήτης*, και τελευταία ο *Οιδίπους επί Κολωνῶν*.

3. κηρύξας, ὄρισεν, (ἐ)φάνη, λέγω, φέρει: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 10)

κηρύξας → κήρυγμα, προκήρυξη
ὄρισεν → διορισμός, εξόριστος
(ἐ)φάνη → φάσμα, επιφάνεια
λέγω → δυσλεξία, απόρρητος
φέρει → δορυφόρος, φέρετρο

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος